

Lekhotla la Jerusalema

SABATHA MANTSIBOEA

Bakeng sa thuto ea beke ena, bala:

Liketso 15; Ba-Gal. 2:11–13; Exoda 12:43–49; Ba-Roma 3:30; Lev. 18:30; Tšen. 2:14, 20.

Temana ea Khopolo:

“‘Athe re lumela hobane re tla bolokeha ka mohau oa Morena Jese Kreste joalo ka bona’”
(Liketso 15:11).

Kamor’a lilemo tse ka bang peli, Paulose le Barnabase ba khutlela Siria oa Antioke. Hobane kereke eohle moo e ne e keneletse ho ba romeng joalo ka barumuoa, ho ea utloahla hore ba tla fana ka tlaheho ho kereke. Seo tlaheho e se tiisang, leha hole joalo, e ne e se hore na bona ba fihletse’ng empa Molimo ka bona o fihletse’ng.

Sepheo sa tlaheho, e ne e le katleho ea thomo hara Balichaba, leha Bajude ba bangata ba tile tumelong. Ho tloha ketsahalong ea Kornele, leha hole joalo, tšokoloho ea molichaba ea sa bollang e ne ile ea ba taba (Liketso 11:1–18), empa joale kaha palo e kholo ea bona e ntse e amoheloa bothong, lintho li ile tsa thatafala. Balumeli ba bangata ba Jerusalema ba ne ba sa thaba. Ho bona, Balichaba ba ne ba hloka pele ba bolotsoe, ke hore, e be ba poroselite ba Bajudee le hore e tle ebe ka karolo ea sechaba sa Molimo le ho kopana ’moho le bona.

Liketso 15 e bua ka bothata ba Balichaba ha bo fihlela boemo bo bong le ka moo kereke e ileng ea sebetsa hammoho ho batla tharollo. Lekhotla la Jerusalema e bile moo ntho li fetohang teng kerekeng ea boapostola malebana le thomo ea eona ea ka lefatše lohle.

**Ithute thuto ea beke ena ho lokisetsa Sabatha, 25 Phato.*

Ntlha Tabeng

Ho tloha qalong, kereke ea Antioke e ne e na le bobeli Bajude ba ba-Gerike le Balichaba ba sa bollang (Liketso 11:19–21, Ba-Gal. 2:11–13) ba neng ba phela ka ho bokana ka khotso 'moho. Kopano eo ea boena, leha hole joalo, e ile ea qhaloa ke ho fihla ha balumeli ba tsoang Jerusalema.

Bala Liketso 15:1–5. Bothata boo kereke e neng e tobane le bona ke bofe?

Ka tloaelo ba bitsoa ba etsang ka Bojude, batho bao ba tsoang Judea e ka e ntse e le bona bao ho buuoang ka bona temaneng ea 5 e le Bafarisi ba lumetseng. Boteng ba Bafarisi ka hara kereke bo se ke ba re makatsa, kaha Paulose ka bo eena e ne e le mofarisi pele ho tšokoloho ea hae (Ba-Fil. 3:5). Sehlopha sena se bonahala se ne se ile Antioke ka bo bona (Liketso 15:24), leha ketsahalo e 'ngoe e ileng ea etsahala Antioke ha morao e bontša hore bohobo ba Bajude, ho kenyeletsa le Baapostola, be ne ba se khotso ke boteng ba Balichaba ba sa bollang ka hara kereke (Ba-Gal. 2:11–13).

Epistoleng ea hae ho Ba-Galata, Paulose ha a bue hantle ka ba etsang ka Bojude, o ba bitsa baferekanyi (Ba-Gal. 1:7, 5:10) le “baena ba bohata” (Ba-Gal. 2:4) bao sepheo sa bona e leng ho nyelisa tokoloho ea semoea ea evangeli le ho tlisa balumeli ba Balichaba bokhobeng ba molao. Ntlha ea bona e ne e le bonolo: ntle le hore Balichaba ba bolotsoe le ho boloka melao eohle ea mekete ea Bajude, ba ke ke ba bolokeha. Pholoho—ba ne ba lumela joalo—e ne ka khona e fumane feela hara sechaba sa Molimo sa selekane, ho ea ka Testamente ea Khale, ho ne ho se ka moo o ka bang karolo ea sechaba se khethehileng sa Molimo ntle le hore o bolle (Gen. 17:9–14, Exod. 12:48). Ka bokhutšoanyane, Balichaba be na ba ka bolokeha feela ka hore pele ebe baporoselite ba Bajude.

Paulose le Barnabase, bona ba ne ba sa lumellane le ntho e joalo, e leng se neng se le khanong le mokha oa evaneli. Katamelo e thata ea baeti ba tsoang Judea, leha hole joalo, ea etsa khang e chesang; lentsoe ho Liketso 15:2 (tsekisano) le na le moelelo oa “toantšano” kapa “khohlano.” Empa, taba eo e ne e le bohlokoa hoo ho ka sebetsoa boemong ba lehae feela. Kopano ea kereke e le tlokotsing. Baena ba Antioke ba etsa qeto ea ho romela moifo Jerusalema, ho kenyeletsa Paulose le Barnabase, ho fumana tharollo.

Iphehe boemong ba ba etsa ka Bojude. Ke likhang life tseo u ka li etsang ho tiisa taba ea hao?

Lebollo

E 'ngoe ea lintho tse kholo tsa tsekisano ena e ne e le lebollo. Ena e ne e se ntho ea boiqapelo ba botho (bapisa le Matt. 15:2, 9). Empa, e ne e laetsoe ke Molimo ka bo eena e le letšoao la selekane sa hae le litloholo tsa Abrahamana e le sechaba sa hae (Gen. 17:9–14).

Bala Exoda 12:43–49. Ho kenyeletsa ba-Iseraele ba tsoaletseng teng, ke bo mang hape ba neng ba lokela ho bolla?

Litlohonolofatso tsa selekane li ne li sa felle feela ho matsaalooa a Iseraele empa a ne a fetela le ho makhoba le molichaba ea lakatsang ho ba le maiphihlelo ao, ha feela a ka bolotsoa. Ka mora ho bolotsoa, molichaba eo o ne a tla ba le maemo a tšoanang pela Molimo le ba tsoetsoeng e le ma-Iseraele: “A tšoane le ea tsoaletsoeng hae” (Exod. 12:48). Lebollo, ka hona, le ne le le bohlokoa (ho e motona) ho ba setho se feletseng sa sechaba sa Molimo sa selekane. 'Me ka lebaka la hore Jesu e ne e le Mesia oa Iseraele, ho ne ho utloahala hore ba etsang tsa Bojude ba tiise hore ho se be molichaba ea ka unang molemo oa pholoho ntle le hore pele e be Mojude .

Bala Ba-Roma 3:30, 1 Ba-Korinthe 7:18, Ba-Galata 3:28, 5:6. Kutloisiso ea Paulose ka lebollo ke efe?

Ka hore ha ho molichaba ea tla bolokeha ntle le hore pele e be Mojude , banna bana ba ne ba kopanya lintlha tse peli tse ikemetseng: selekane le pholoho. Ho ba setho sa sechaba sa Molimo sa selekane ho ne ho sa fane ka tiisetso ea pholoho (Jer. 4:4, 9:25). Holima moo, Abrahamana ka bo eena o ile a bolokeha (a beoa ea lokileng) ka tumelo, e etsahetseng pele, e seng ka hobane, o ne a bolotse (Ba-Roma 4:9–13). Pholoho e sa le e tla ka tumelo, ke ka hoo selekane ntho ea mohau eo ka eona Molimo a tla itsebahatsa eena le morero oa hae oa topollo ho lefatše lohle. Israele e ile ea khetha ka sona sepheo sena (Gen. 12:1–3). Bothata leha hole joalo, ke ho amahanya hakalo selekane le pholoho, balumeli bana ba ile ba fihlela moo ba shebang lebollo e le taba ea pholoho. Mohau oa Molimo o bolokang, leha hole joalo, ha o sebetse moo mesebetsi ea botho e fihlelang. Joale, ho akhela lebollo ho balumeli ba Balichaba e le mokhoa oa pholoho e ne e le ho senya 'nete ea evangeli (Ba-Gal. 1:7, 2:3–5), ho fetola mohua oa Molimo lefeela (Ba-Gal. 2:21), le ho etsa Jesu ea sa thuseng letho (Ba-Gal. 5:2). Ho feta moo, e ne ho latola semelo sa pholoho se akaretsang (Ba-Col. 3:11, Tite 2:11). Paulose o ne a ke ke a lumela mokhoa ona oa ho nahana.

Kotsi ea ho nahana hore pholoho e tla feela ka ho ba setho sa kereke e nepahetseng ke efe?

Ngangisano

Bala Liketso 15:7–11. Petrose o ile a kenya letsoho joang ngangisanong ea Jerusalema?

Luka, ke 'nete, ha a tlalehe letho la liketsahalo tsa kopano. Ho ne ho thahasellisa ho tseba, ka mohlala, linthla tsa ngangisano tse tšehetsang Bojude (Liketso 15:5), le likarabo tsa Paulose le Barnabase (Liketso 15: 12). Taba ea hore ba re fe puo ea Petrose le Jakobo feela e bontša bohlokoa ba banna bana hara Baapostola. Puong ea hae, Petrose o ile a bua le Baapostola le baetapele, a ba hopotsa maiphihlelo a bona le Kornele lilemo pejana. Khang ea hae e ne e ntse tšoana le eo a ileng a e sebelisa kapel' a baena Jerusalema (Liketso 11:4–17). Molimo ka bo eena o bontšitse kananelo ea hae ea tšokoloho ea Kornele (leha e ne e bile e le molichaba ea sa bollang) ka ho nea eena le ba ntlo ea hae neo e tšoanang ea Moea le eo a e fileng Baapostola ka Pentekonta. Ka mohau oa hae, Molimo o sebelisitse motho ea seng ka tlase ho Petrose ho kholisa balumeli ba Judea hore ha a na tlhalohanyo ea Mojude le molichaba ha ho tluoa pholohong. Leha ba ne ba se na melao le litaelo tsa lilekane tse ba hloekisang, Balichaba ba lumelang ba ke ke ba hlola ba nkoa e le ba sa hloekang, hobane Molimo ka bo eena o hloekisitse lipelo tsa bona. Polelo ea Petrose ea ho qetela e utloahala e tšoana le seo re ka se lebellang ho tsoa ho Paulose: ““Athe re lumela hobane re tla bolokeha ka mohau joalo oa Morena Jesu Kreste, joalo ka bona”” (Liketso 15:11).

Bala Liketso 15:13–21. Ke tharollo efe bothateng ba Balichaba eo Jakobo a ileng a khothaletsa?

Puo ea Jakobo e supa hore o ne a le boemong ba matla (bapisa le Liketso 12:17; 21:18; Ba-Gal. 2:9, 12). Ho sa tsotellehe hore na o ne a utloisisa'ng ka ho tsosoa ha tabenakele ea Davida, eo boporofeteng ba Amose e supang ho tsooeng ha borena ba Davida (Amose 9:11, 12), sepheo se seholo sa Jakobo e ne e le ho bontša hore Molimo o se a ntse a etselitse Balichaba sebaka sa ho kena, e le “batho ba Molimo,” ka hona ba ka kenyeletsoa ho Iseraele. Ka lebaka leo, qeto ea hae e ne e le hore ho se ke ha ba le lithibelo tse ling tse ka belesoang holima balumeli ba balchaba, ho feta tseo ka tloaelo li tla batloa ho Balichaba ba lakatsang ho lula naheng ea Iseraele.

Taelo ea Baapostola

Bala Liketso 15:28, 29. Ke lintho life tse 'ne tseo lekhotla le entseng qeto ea ho li jarissa balumeli ba Balichaba?

Taba e kholo eo lekhotla le neng le kopane ka eona e ne e phethetsoe ka mokhoa o khotsofatsang. Hobane pholoho e tla ka mohau, Balichaba ba lumelang ba ile ba behelloa ka thoko lebollong ha kena kerekeng. Empa, ba lokela ho nena lintho tse 'ne: (1) tse hlabetsoeng melimo le ho sebeletsa meketeng ea bohetene le ho sebeletsa mokete oa tempele kapa ho rekisoa setsing sa khoebo; (2) ho ja mali; (3) nama ea tse fenethiloeng, ke hore, nama eo mali a eona a sa ntšoang; le (4) bofebe ka mefuta ea bona. Bakreste ba bangata kajeno ba nka lithibelo tsa litaba tsa lijo (lithibelo 1–3) e le likhothaletso tsa nakoana. Hobane lintho tseo li ne li nenoa ke Bajude, tse thibetsoeng—ba re-li ne li ereretsoe ho koala sekheo se lipakeng tsa Bajude le balumeli ba Balichaba. Hape hangata ho boleloa hore melao eohle e meng ea Testamente ea Khale, ho kenyeletsa le lijo ea Levitike (Levitikr 11) le taelo ea Sabatha (Exoda 20:8–11), tse sieo lethathamong, ha li sa tlama Bakreste. Se bitsoang ka hore ke taelo ea Baapostola, leha hole joalo, e ne e se mokhoa oa nakoana kapa mocha oa Bokreste o o neng o lahla tsohle tse amanang le Testamente ea Khale. Ha e le hantle, tlasa tataiso ea Moea o Halalelang (Liketso 15:28), Baapostola le baholo ba kereke ba phetile litaelo tsa Levitike 17–18 tse amang feela baahi ba Iseraele. Boemong ba Levitike, lithibelo tsena li bolela ho latola bohetene. Molichaba ea lakatsang ho phela Iseraele o ne a lokela ho lahla mekhoha ena eo a hotseng ka eona e le tloaelo (Lev. 18:30). Ka tsela e tšoanang, molichaba e mong le e mong ea lumelang, ea lakatsang ho ikopanya le kereke o ne a lebeletsoe ho bontša ntlha-kemo ea hae khahlanong le bohetene. Sena leha hole joalo, e ne e le feela khato ea pele. Hang hoba a kene, o ne a lebeletsoe ho etsa thato ea Molimo ka ho utloa melao eo e akaretsang, ea pele ho Moshe, e seng ea mekete/mahlabele, joalo ka Sabatha (Gen. 2:1–3) le tlhalohanyo lipakeng tsa lijo tse hloekileng le tse sa hloekang (Gen. 7:2). Hore taelo e ne e se ea nako eo taba eona e hlakile, ka mohlala, ho tloha ho Tšeno 2:14, 20, moo thibelo ea pele le ea ho qetela li phethoang, ka ho rialo li kenyeletsa le tseo tse peli le tsona. Ha e le hantle, bopaki naleng bo bontša hore taelo e ne e ntse e bolokoa ke Bakreste nako e telele ka mora nako ea Testamente e Ncha.

Ha liqhoebeshano li hlaha, ke joang re ka ithutang ho lula 'moho, ho mamelana, 'me ka moea oa tlhomphe le boikokobetso re sebetse taba eo?

Lengolo le tsoang Jerusalema

Bala Liketso 15:22–29. Ke likhato life tse ling tse ileng tsa nkoa ke kereke ea Jerusalema malebana le qeto ea lekhotla leo?

Khato ea pele e ile ea ba ho ngola lengolo ho ea ho balumeli ba Balichaba e le ho ba bolella ka seo qeto e bileng sona. Lengolo, le ngotsoe ka lebitso la Baapostola le baholo ba Jerusalema, e ne e le tokomane ea molao e bontšang tlhahlamano ea kereke ea Jerusalema—ka lebaka la boetapele ba Baapostola—holima lihlopha tse ling tsa Bokreste. Le ngotsoe ka A.D. 49, e leng nako ea khakanyo ea lekhotla, lengolo lena ke e ’ngoe ea tokomane tsa pele tsa Bokreste eo re nang le eona. Kereke ea Jerusalema hape ea etsa qeto ea ho khetha barumuoa ba babeli, Judase Barsabase le Silase, ho felehetsa Paulose le Barnabase ho ea Antioke; mosebetsi oa bona e ne e le ho nka lengolo le ho tiisa litaba tsa lona.

Bala Liketso 15:30–33. Kereke ea Antioke e ile ea arabela lengolo joang?

Ha lengolo le ile la baloa, kereke ea tlala ka thabo e kholo ka lebaka la molaetsa o khothatsang: lebollo le ne le sa batloe ho balumeli ba Balichaba. Le bona ea ba ha hloke letho ho se hlokoang ke lengolo (taelo ea boapostola e ntlha li ’ne). Karohano ea pele e thata ka hara kereke ea pele e ile ea rarolloa joalo, bonyane ka melomo. Qetellong ea ho koaloa ha lekhotla, evangeli ea Paulose e ile ea ananeloa ka botlalo ke baetapele ba kereke Jerusalema, ba ileng ba mo nea letsoho la boena eena le Barnabasee le letšoao la kamohelo le tšepano (Ba-Gal. 2:9). Empa, Bakreste bao ba Bajude ba ileng ba tsoela pele ho phela ka molao oa se-Juda ba ne ntse ba fumana e bothata bo boholo ho ba lijong le Balichaba ba sa bollang, bao, ka litsela tsohle, ba salang ba ntse ba sa hloeka. Taba ena e bonahala ka mohlala, ka ketsahalo e amang Petrose ho Ba-Galata 2:11–14. “Le bona barutuoa,” ho bolela Ellen G. White, “ba ne ba se malala-a-laotsoe ho amohela ka bonolo qeto ea lekhotla.”—*The Acts of the Apostles*, p. 197.

Itšepahalle: ho thata ha kae ho uena ho ba le kopano ea boena le balumeli ba tsoang merabeng e meng, le meetlo, le hona maemong a itseng? Ke joang ho ka tlosoang lintho tsee ho uena tseo ho hlakileng hore ha li semelong sa evangeli?

Ho Ithuta Haholoanyane:

“Balumeli ba Bajude ba ne bas a sekamelo ho tsamaeeng ka potlako ha mohau oa Molimo o ntse o bula tsela. Ho tloha litholoaneng tsa tšebetso ea Baapostola hara Balichaba ho ne ho hlakile hore balumeli hara sehlopha sa morao ba ne ba feta hole balumeli ba Bajude ka lipalo. Bajude ba ne ba tšaba hore ha lithibelo le meketjana ea melao ea bona e sa tlame hara Balichaba hore e ka ba litho tsa kereke, ho ikhetha ha Bajude e le sechaba, e leng seo ho fihlela joale se neng se ba khetholla ho batho ba bang bohle, ho tlo timela qetellong hara bao ba amohetseng molaetsa oa evangeli.”—Ellen G. White, *The Acts of the Apostles*, p. 189.

“Bakreste ba Bajude ba phelang haufi le tempele ba lumella likello tsa bona ho sala melemong ea Bajude e le sechaba. Ha ba bona kereke ea Bokreste e tloha meketjaneng le meetlong ea Bojude, le ho nahana hore ho khetholoha hoo litloaelo tsa Bojude li bileng sona haufinyane li tla lahleha ka lebaka la tumelo ena e ncha, ba bangata khalefo ea hola khahlanong le Paulose ba re ke eena, haholo ea kentseng letsoho le toma, ea bakileng phetoho ena. Le barutuoa ke bona ha se bohle ba neng ba ikemiselitse ho amohela qeto ea lekhotla. Ba bang ba na le cheseho ea molao oa mekete, 'me ba nka Paulose hamper hobane ba ne ba nahana hore mekha ea hae melabana le litaeo le melao ea Bojude ea khohlano.”—Page 197.

Lupotso tsa Puisano:

1. Ka sehlopheng, khutlelang potsong ea ho qetla ea Mantaha. Ke joang re utloisisang taba ea hore ho ba karolo ea kereke e nepahetseng ha se tiisetso ea pholoho? Ka mohlala, Israele oa khale e ne e le “kereke e nepahetseng,” empa hoo ha ho bolele hore bohle ba ho eona ba ile ba bolokeha. Haeba ho ba kerekeng e nepahetseng ha ho fane ka tiisetso ea pholoho, joale molemo oa ho ba karolo ea eona ke ofe?
2. Hore Balichaba ba sa bolland ba amoheloe joang ka hara tumelo e ne e le e 'ngoe ea lintho tsa pele tsa bohlokoa tse li tobane le botsamaisi ba kereke ea pele. Ke lintho life tse ka bapisoang ka hara kereke ea rōna kajeno, 'me ke joang mohlala oa Liketso o re rutang ho re na re sebetsane le bona joang?
3. Ka sehlopheng, e ba le batho ba nkang sebaka sa Bajude ba neng ba tiisa hore Balichaba e lokela ho ba baporeselite ba Bajude pele ba ikopanya le kereke, eo ba neng ba e bona ('me e le hantle) e le katoloso ea litšepiso tsa selekane se etselitsoeng Israele. Likhang tsa bona ke life, 'me u ka arabela joang? Ke joang ngangisano e kang ee e re bontšang hore ke hobaneng litaba tseo kajeno li bonahalang li hlakile hoo-ka nako e 'ngoe li ka bonahalang li le thata ho feta ka moo li leng kateng ho rōna?